

Előfizetési díj.

Helyben és vidékre:

Egy évre . . .	4 ft. — kr.
Fél évre . . .	2 . . .
Negyedévre . . .	1 . . .
Egy hóra	40 s

Szerkesztői iroda:

Fütcza, 84. sz. I. em.
Ide intézendő a lap szellemi
részét illető minden közle-
mény.

Kéziratok s levelek vissza nem
adottak. — Bérmentelen le-
velek csak ismerős kezektől
fogadottak el.

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

VÁCZ VÁROS HELYHATÓSÁGÁNAK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Hirdetmények díj 3 hasasos poit sorért 6 kr. — Nyilt törvényaló közlemények után három hasasos sorért 10 krajczár számítottak.

Az előfizetési pénzok „Váczi” kiadóhivatalához 6 ut 84. szám alá Vácra küldendő. — Hirdetmények a „Merkur” kereskedelmi körben is elfogadottak.

HIVATALOS.

216
1873.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 5267—1873. szám alatt kibocsátott rendelője szerint gyakran érkeznek közvetlenül a Főispáchoz, vagy az illető udvari hivatalokhoz különféle írodalmi munkák és műtárgyak anélkül, hogy azok elfogadására az előleges engedély kikérteztet volna, s így azok visszautasításnak és a beküldő költségére visszaküldetnek. — Az ily felek érdekében tehát közzétesz tétük, hogy a fentebb hivatkozott miniszteri rendelet értelmében az ilyen munkák vagy tárgyak bemutatásására irányzott követelések az előleges engedély kinyerése céljából a városi tanácshoz terjesztendők be.

Kelt Vácban, 1873. évi január hó 23-án tartott tanácsüléséből.

Polgármester
Rény Ignác.

372
1873.

A Pesten székelő olasz k. főcsonaknak a nagymélt. m. k. belügyminiszteriumhoz intézett értesítése szerint mindazon renklivül egészségügyi óvó intézkedések, melyek Olaszországba a cholera terjedésének megakadályozása szempontjából, — az osztrák-magyar területről kiközösítettek és utasok irányában így szárazon mint tengeren elrendelve voltak, megszüntetettek. A rongyk azonban szárazföldön csak szellőztetés és füstölés után vihették be. De a művellet Údine tartomány határain eszkelhet nem lévén, a rongyek bevitelle és pillanatban az olasz terület e részén át — felüggesztve marad.

Miről a városi közönség hivatalosan értesítették.

Kelt Vácban, 1873. évi január 20-én tartott tanácsüléséből.

Polgármester
Rény Ignác.

Váci kir. járásbírósg ügyfoglalni kimutatása 1872. évről a büntető ügyek felett. Az ígatóba érkezett összes bevándorlók: — A mult évről hítrálékban maradt — A folyó évben érkezett 1463. — Lett összesen 1468. — A folyó évben elintéztetett 1003. — A folyó évről hítrálékban maradt 432.

Kelt Vácban, 1873. január 11.

Belicza Pál,
kir. járásbíró.

Váci kir. járásbírósg ügyfoglalni kimutatása 1872. évről a polgári ügyek fe-

lett. Az ígatóba érkezett összes bevándorlók: — A mult évről elintéztetlen maradt 1333. — A folyó évben érkezett 9155. — Lett összesen 10,488. — A folyó évben elintéztetett 9402. — A folyó évről hítrálékban maradt 1986.

Kelt Vácban, 1873. január 11.

Belicza Pál,
kir. járásbíró.

NEM HIVATALOS.

Kereskedelmünk érdekében. *)

Sajnos tény, miképp városunk kereskedelme és forgalma roppant csökkenést szenvedett, vagy legalább nem a természetes arányban növekedett a legutolsó időben. Még néhány év előtt városunk hazánk felső része közlekedésében, szükségletei fedezésére és kiserelésében kiváló szerepet vitt, a felvidék üzleti világának mintegy első csarnokát képezte az ország központjához; de bekövetkezett a vasutok és távirdek korszaka, és a haladás kaján irigysége — mely minden vidék lakosában így meg új vágyakat élt idézett — kiragadta kezeinkből a tökéleforrást és városunk megszünt Felső-Magyarország főcsonptját képezni, melynek utóhatásait még ma is érezzük.

Legközebb tagadható: e baj kútfele árszín lehartagatunka fedezhetők föl; mintha kárchoztatunka lettünk volna Hamlet szerepére, tespedünk; mindent a fatalismustól várunk. Minek is fűradozni, munkálkodni? A páink sem tudtak többet, nem élveztek nagyobb jönelmet, csak hírből tudták a „civilisatiót:“ és mégis boldogan éltek!... Hisz több is veszett Mohácsnál! Ez a mi logikánk. És nem is esodálható, hogy ily gondolkodás mellett ezen szomorú helyzetbe jutottunk. Már lejárt a csodák korszaka, sult galamb nem repül az ember szájába: a tett, a munka korszakát éljük! „Segíts magadon és az ég is megsegít!“ Nem hírtája el a vesztely, ha a

*) A ciklikörri intézetünknak gondolunk megfelelni, midőn a „Merkur” kört felnyitjuk e körösztal dicsusági tárgyára tenni. Szerk.

közélgő vihar előtt sztruz-madarékant a fejet homokba rejtjük, a hivatalos nem tudása bajnak, azt nem semmisíti meg: gondoskodni kell esakozókról, hogy paralálshassunk. Gyarmati, aszódi vasutereke a boldogok álmatlanszák; kir. törvényesék, hovádt kaszárnyák, főgymnasium, konvett, dunai rakpart csak ábrándképek! Délhábi! Terveztetünk is, de a kivittet az isteneu bizzuk, ő, ki a mezők virágát, a lilomakát is szeretetében részesíti, majd rólunk sem feledkezik meg; — és kezeinket összefuizve, tétlenül látjuk az időt elroppenni.

De az élet nem álom, hanem folytonos harc, küzdelem a létért. Az erős diadalmasokká a gyengébb felett, a jobb a jó felett.

Hála az égnek, hazán kban is megkezdődött a nagy mozgalom, mindentűt sürgős-forgás; belátják, hogy egyedül az ernyedetlen munka a közjóélet oszlopa, „tenni!“ a jelszó!

És mi, vácziak, aludjunk!?

Hasonlítunk a monád emberéhez, kit minden ruhájától megfosztottak.

Csak még az ing van rajtuk, a kábát terhálna a jó szomszédok már kenyőruáltak; — s még aludjunk!?

Törökadjunk bajon segíteni a lehetőségig, segítsünk és tegyünk a hol lehet.

Nem csekély azon reform-eszmék száma, melyek valóstítása által városunk virágzását előmozdítjuk; nemcsak, hogy visszanyerhetünk sokat, hanem még hatáskörünket tágitva, társadalmi, kereskedelmi és i parletünk lendületre fejlődésnek indulna.

Ily eszmék, melynek létesítése által, szerény véleményünk szerint új aera inaugurálhatunk, a **közraktárak (Entrepotes) intézménye** is. Epen most szándékozunk a kormány Budapest és hazánk kereskedelmének főbb pontjainban közraktárakat felállítani, így virágzó termény — kereskedésünk összeresztetési és teljesen fejtejni.

Röviden csak néhány vonással akarom ezt intézményt-melynek szűlő-

foldje a nagy Anglia, alkotmányosságunk példánykéde — megismereteni.

A város kereskedésének gyűjtőpontjainál — milyenek a vasutak és folyók — az árúk, leginkább a nyers termékek, csakély jár mellett raktárba tételhetek. Az átadó egy közhitelet jegyet (Warrant) nyer az átadót árú értéke és mennyiségéről, mely váltóforgalomképeségű. Ezen átadási jegyet eladhatja, az arra szóló árú egész tömegére, vagy csak hányadára, elzálogosíthatja.

A kereskedő a kőzraktárak (Entrepôts) által azon előnyben részesült, hogy megtakaríthatja az egyik helyről a másikra való szállítási költségeit, az ezzel egybekötött fáradságot búj, időt, veszélyt stb., mi által az adás-vevés olcsóbb, gyorsabb és könnyebb lesz. Kimondhatatlan nagy előnyt nyújt, mikép anélkül, hogy a raktárban lévő árú a tulajdonos eladná, előző és könyvről módon pénzt szerzhet, mivel az átadási jegy közzelvettségű papíroszék képez, mindenki, különösen hitelintézetek által szívesen vétetik, sőt kezébevitelére is alkalmas. Ily módon a kereskedő conjecturákba is cserélkedhetik.

A kőzraktárak nagy fontosságúak kivált nálunk birsak; itt, hol a pénzvillág felett a bírási Shylok, a derék „Nationalbank” uralkodik; az érték még mobilizálva nincs, hanem még röghöz kötve; sose és olcsó pénz teremtetik.

De roppant horderejű ránk vécziakra nézve.

Nemcsak, hogy a kőzraktárak intőzékenyéből folyó általános előnyben részesült, hanem — helyi viszonyainkat szem előtt tartva —

még vidékünk kereskedelme is nagy részben itt összpontosulna; azonkívül, a mire kiváló suly fektetendő, városunk önállóbb kereskedelmet űzhet, a mi anyagi — így társadalmi és szellemi viszonyainkra kedvező behatással lenne.

Részletekbe majd egy más alkalommal bocsátkozunk, ha közönségünk érdekeltsége által támogatni fog.

Tanügy.

(I) A „Váca-vidéki” lap a népművelésről czim alatt egy vezércikket hozt most számában, melyben az égető kérdésről megelégszik a régi tanügy változása és bibliai idézetekkel.

Szerintünk — eltekintve attól, hogy egy vezércikknek nem szabad oly huzamosnak lenni — másként kell ezen tárgyról szólni, mint t. lapírsmunk teszi.

Mi sem vedjük és dicsőítjük a népművelési törvényt, melyet collegák „gyarolónak” nevez, de időveljük azt a tanügy tétőn, mint Scharbach ráirólta. Karaván a csepp meleg víz, igaz, hogy sok hiányzik annak évezetőségből, de szükségos, tehát jó.

Igaza van a t. ciklikirónak, midőn tanügyi állapottunkat a multhat eseteli, de hiszünk, a köteleességű hinni és remélni, hogy ez a jövőben másként lesz.

Tekintse csak ciklikiró a pest-budai tankerület felügyelőjének mult évi kimutatását, mily szép eredményt mutat az fel, s mily különöségét tár fel 1898 óta. Pesten 1898-ban 9 községi iskola volt, 51 osztályal, most van 31 iskola 130 osztályal. Budán 13 iskola 47 osztályal.

Ily eredmény mellett a hiányos tanügyi törvényt nem lehet perant-al fogadni. Inkább ép most bocsátott ki a Kultusminiszter egy újabb rendelkezést az iskolák ügyében a törvényhatóságokhoz, a mit tudni véljük egy szakbizottságot szándéko-

zik összehívni a népiszkolai törvény átvezetése és notaljai helyeinél átülőgözása végett.

Itt emel azert marad még elég kívánni való, hanem az, ne beszéljünk általánosságban, hanem fordultunk helyi iskolákhoz is.

Az azt látjuk, hogy itt sem felet meg minden a kor követelményeinek.

Először a helyiségek, felszerelések olyanok, melyek sokat nélkülöznek, másodsor a tanítók, kik kivált a kisebb iskolákban — nagyobbra a kispédőt most végzetek egyenként, nem fogják fel magasztos köteleességet saját minőségében, s harmadsor a tanfelügyelő ritka látogatás az iskolák;

Negyedsor iskolákételes gyermekek jogyékó nincs össztöltel, vagy valahol egy főtkben lever.

Ezek után nem szabad nekünk csak a bibliai idézetek közt ingani, hanem figyelemmel kell a városi képviselait tanügyi osztályra a következőkre:

1) Győződjék meg a szakosztály a f. 151, az iskolák helyiségei birnak-e mindenkelőkel, tiszták, vilogosak, tágasak-e azok? Miként vannak felszerelve, a taneszközök nem hiányoznak-e?

2) Győződjék meg a tanítók képességéről, nem gorbamák, durvák-e a gyermekek iránt, nem kevesek-ab, szóval tanmodorok és bánásmódjukról, s osztelt is csak olyanok alkalmaztassanak, kik a köllékeknek megfelelnek.

3) Irassék össze az illető helyeken a tanfelügyelő jogyékó, s a tanítókól a jelen nem levők névsora gyakorta kétéveseké. A mulasztó szülők szigorúan büntetessenek. Ha Kötös Mihály után lehetett az, mi még inkább tehøjük azt.

4) Folyton kísérje figyelemmel az iskolát, s a hiányokat a mennyire lehet pótolni igyekezzék.

Csak így lehet kitisztítani az utat, melyen a népiszkolai válto minőségőhöz jutatlunk, s csakis ez uton jutni városunk boldogságra.

Mi nem szünetünk megkísérni a t. szakosztályt e tőren, s ha lehetséges lesz, oia törekedünk, hogy a felekezetek is-

TÁRCZA.

A sarkvidéki utazásokról.

Felolvasta a „Merkur” karacoldi ifjak körében
E. L. L.
(Vége.)

Itt kolle tehát a telet kitöltenők, a melyet miután a hideg a fagyponat alatt 48 fokra slyedt, nem épen volt kellemes. A helyek megfagyott az emberek ajkain, s a hónapokig tartó sóét ő egyike a legkialtalanabb időknek.

Csak 1820-iki aug. évben szabadulhattak ki a jég közül, miután a tenger jégmentessége és hajózáthatósága 6—8 hét csak.

Parry ezután még tovább, sőt annyira ment, meddig előtte egy európai sem, a 143-ik hosszúsági fokig.

Ez az azonban nem elégedett meg — 1821-ben két újon felszerelt hajóval utnak indult s 1823-ig számos ismeretlen helyet fedezett fel, melyeket, mert úgy nem fontosak, másrészt sem időn, sem helyen nem engedni említsem — figyelem nélkül hagyatlunk.

Ez utána után Parry visszatért, a megérdemelt jutalmat felvitte és elvonult.

Amint állhatunk, hogy habár Pani felfedezési még sok kívánni való hagyat hátra, előtte senki sem bívte a szóban levő vidékek téképít uti mértékben, mint ő.

Parry szilárd akaratú létezett birni, azonb nmla nem annyira a dicsőség, és felfedezés, mint a kitüzött pályádyi volt a vonzó mágnus. Not lett volna a 20 ezer

font megnyerése kiltatásba helyezve, soha sem fogott volna Parry Ross visszavonulása ellen tiltakozni.

Ezután rövid időre Ross János ismét fellépett s kérte a kormánytól az e vidékre utazáshoz az engedélyt. Ez 1827-ben történt, midőn Ross boldogsága s avatottsága közzeltesen hiteltel veszté. Az angol kormány tehát mit sem adott kérelmére, még akkor sem, midőn saját részéről 3 ezer font sterlinget ajánlott a költségek fedezéséhez.

Az agg főri, kik már 40 éves tengerész volt, zokon vette ezt, mert elvezettét becsülté, s tengerész hit és boldogsága volt kockázta tőve, barátihoz fordult, hogy segítsék utja a költséget magán uton összeszozdani. Booth főri egy kortész és vírgárás, ki melkészen monda ivgen gazdag volt, Rossnak 3 ezer fontjához még 17 ezer fontot ajánldkozott, mely 120 ezer frankot tesz ki. E nemelsékköz méltán megérdemelt az említés, sőt mindkettőjük jellemző kellőg világitja, mert az ajándékozott nem ramiheltte, hogy pénze visszatérítetik, 17 ezer fontot nem minden emberét adtlanak ki.

E pénzsel felszerelt Ross egy hajót, melyen 1829-ben másodsor indult el északi utjára.

1831. Jan. 1-én az ész. szélesség 70° 5' és 17° nyíra ért s a neveztes felfedezés történt.

De befagyott hajóval s két nyíron át nem olvadk ki a jég közül. Nagy erőfeszítéssel elhagyák tehát a hajót, és miután egy évet a Fury szorosan tölték, második évben egy a Barin öblében horgonyzó gőzös által főtűzték, mely hajó ugyanaz volt, melyen első utazását véte,

De a főri, ki 1818-ban ifju volt, 1830-ban nem ismertette fel egykori alattvaló által s csak midőn maguk megnevezte azt ki az örömiralad. Itna tőve Ross Felsővezében foglaltott, mint első visszakerzése után.

Az angol kormány végre tisztába ohajtván jönni a sarkvidéki expedíciókoll, 1875-ben egy új expedíció küldött utra F. R. K. Lin János vezetésé alatt.

Franklin 1786 született s már 14-éves korában tengerész volt. 1801-ben Kopenhagen ostrománál, később uhollandia felfedezésén, Chinában a tongzoi csatát s leguadonál a tengerész kapitányi hivott. — Teljesen jogosult volt tehát a bizalom, mit személyében kötöttek, midőn az ügy tisztába hozzat volt szőyegén.

Telát 1845-ben máj. 19-én Crozier és Fitzjames kapitányokkal az „Erebos” és „Perry” nevű hajókon utra költ nyugot-szakrara.

A hajók 3 évre voltak olcsóleg eltlátva, s már június 30-án levél indítottat az admirálisához a hajóról, — a viz határlának átvala, melyet azonban csak 1849-ben találtak meg.

Július 22-én egy halász hajó pillant meg az „Erebos” s a Mallivál öblében horgonyozni. Ez alkalommal a legénység friss szárnyasok bealászával foglalkozott, mert mint Franklin mondá 5—6 évre szándékozta elmaradni.

Rövid időre ezután ismét tlátta egy halász hajó az „Erebos”-t egy jéghegnyél álláni.

Aug. 16-án Franklin Gronlánd északi partjánál a Gilbert tartományál állapodott meg, s ott szándékozta a telet tölteni.

kolni mind előbb közös iskoláké alakításának át.

Egyleti mozgalmak.

Értesítés. A "Mercur" k. ifj. körében ma napra hirdeték felosztásának Reiser Ede beállott rekedetése miatt nem léphetvén fel, egyedül E. Illés László fog értekezni a nagygyűlésről várak és városok építéséről a középkorban — című tárgyról. Kezdeté 5 1/2 óraok.

A "Mercur" titkára.

A "Mercur" k. ifj. köré f. h. 10-án, mához egy hét múlva, a Curia-térben tényszerű rendezést tartanak. A közönség figyelmébe, annál is inkább, mert a bálhívtatók mindent elkövet az estély házias és mégis élvadású este végett.

A kereskedelmi ifjúság "Mercur" egyletének felhívását, melyvel a "dalkör" tagjait egyleti helyiségre, valamint felkötésére szivesen látott vendéglő meghívja, a "dalkör" legutóbbi gyűlésén egyhangú élnjenzéssel fogadták, ezen örendetés tény biztos zálogát szolgál, miszerint a két egylet a társadalmi haladás terén karöltve működend.

A "dalkör" ma tartja első dalostélyét a színház helyiségében. előadva: 1. "Hunyády", mazur Zsákócsky Endréről. — 2. "Bettyár Dal", ártira Ulrich Károly — 3. Induló Norma dalamból Bellinről. E dalostélyen egy a működő mint a pártoló tagok beletépi új népdal versenként, — meg vagyunk győződve, hogy ezen estély festetlen kedvességét t. h. ölyg eink egy szerelőb öltözékek, mint a multban, egy jelenleg is csak fozokozandják.

Azon t. egyének, kik a "Mercur" kereskedő ifjak köre f. é. február hó 10-én tartandó táncestélyre meghívott netalán

Inon második levelét írta a tengerész-ségnek, melyben jelenté eddigi észleleteit.

és ez mindezzel az amit Frankliről tudunk.

Elutazása első éven ki sem agyódtól érte, a mindenké elismerte, hogy Franklin legalkalmasabb ez utazás vezetése. Kitűnő ismeretű, a felfedezések iránti lelkesültség, s habár 60 éves volt, az utazás iránt ifju tiz minden felmerülőb aggyalt csielozott volna.

De midőn 1847-ig sem vissza nem tartott, sem tudomást nem juttatott magáról, bizony nyugtalanság keltezkézt. 1847. jan. 1-én a Bohring-sziget felé hajók kelletek felkérésére, s őket elismeltem ellátni.

Ugyanez időben Anglia keleti partjaira is indult el kereséssére egy expedíto James Clark Ross vezetéssel, s Franklin neje 2000 font sterlinget adott ki férje felalójának.

Azonban e nyomozások nem vezettek eredményre, akadnak ugyan o Franklin expedíto által hátrahagyott nyomokra, de őt s térséit, sem a hajót nem voltak képesek feltalálni.

Ekkor Franklin neje Észak-Amerikához folyamodott, s hosszas tanácskozások után két kis hajó lett felszerelve, és Kane, a híressébb tengerész egyéneknek vezérése alatt megindult egy expedíto.

Dr. Kane később Grönland táján az angol kiküldött hajókkal egyesítve folytatta kutatásait.

Becsy szigetén némi iratokra akadtak, melyek a Franklin kísérteben volt tisztek egyike által volt aláírva, — s ugyanezt egy zord partoldalon 3 sirtővel találták, melyek az "Erebus" és "Terror" fo-

nom kaptak, s ilyet ohajtnak — kértnek Perli Dávid bál bizottsági elnökhöz fordulni.

Irodalom.

Cseney Gusztáv, az szódó ér. gymnasium tanára, Csizser János és Csizser-Ugrá Ulla írásásgyában. "Ifjúsági könyvtár"-t szerkeszt, mely habarant készter, és pedig minden hó 1-én és 15-én könyvkiadásban, szines boricéka füzet, havonként 5-6 nyomott nyvi tartalommal sziv és életkönyvvel, sziaszon, mulattató, ismeret terjesztő közleményekkel szolgál a kis világnak. Az előttünk fekvő első füzet szerencsésen találja a gyermek-kedvű világhöz szót hangot, egy képpel illusztrált tréfa verset kezd meg, átvadót verset kösziint be olvasdóhoz és két beszélt közöl, melyek "folytatása következik." S e részben figyelmeltetjük a különben tapintatosan egybeállított "Ifjúsági könyvtár" rövidtöb, de minden számba befejezett egészalkó közleményeket, mint oly hosszakat, melyeket félbeszakítások miatt sem kiser figyelmekkel a gyermekvilág, mint a folytatások szemelvényeinek nem tevé egyekapcsolni emelkötöte. Egészben azon ószintén ajánljuk az "Ifjúsági könyvtár", melynek előlfeletti díja (egész évre 2 frt 40 kr, félővre 1 frt 20 kr, évszedeve 60 kr) az "Ifj. könyvtár" kiadóhatalán, Pest, Nagybányai-utca 9. szám címezend.

A Képes Néplap és Politikai Híradó első száma hozának is beklidétven, a kimondott program és ennek behatósításának után megvan ajánljuk polgáritársaink figyelmébe. E szagad tartalommal bíró első szám után telve ohajtnánk, hogy egyetlen polgárház asztalán sem hiányozna, anyvial inkább, mert ára egy évre csak két éft.

A Zala-Somogy gőshajózási részvénytársulat a Bátorfi Lajos szerkesztésű, Wajdits József kiadásában Nagy-Kaniszin hetenkénti késszer megjelenő "Zala-Somogyi Közlöny"-t választá hivatatos

düzetlen elhunyt egyének emlékére emeltettek.

És ezután több utazás történt a bátor előlüt tengerészek nyomozására, míg végre 1854-iki októberben Dr. Rae azon hírt hozta, hogy eskimók által bizonyos febrőlőről hallott beszélni, kik lassanként mind meghaltak, — sőt az eskimóktól néhány oly tárgyat is vett meg, európaiak által használtakkal, s azok által nem ismeretkelt.

E hírnél, mely újból felgátizta a kedélyeket, a "Fox" nevű gőzös Mac Clinsock vezetése alatt utra bocsátottak.

Mindenfelé kiterjesztett s alapos nyomozások végezték a Victoria előlüt és Cap-Felixtől táján, egy köblalmára akadtak, milyneket utazók szoktak felrakni, s az alá némi tudósításokat rejteni.

E köhalmaz alatt egy az 1847-iki máj. 18-áról kelt s Franklin által írt iratot találtak, mely azt állítja, hogy minden remélésen folyik a hajón, s hogy az északi s. 77-ig halottak. Körülöb írás is lettek, mely körülmenyesen leirta a Franklin expedíto utat, ilyet jevén sajnálom, hogy a tér szük volta miatt önöknek el nem mondatottak.

De az első írt szövére későbbi kelt más tudósítások voltak Crozier kapitány által jegyezve, melyben állítatták, hogy Franklin s 9 tiszt 15 nautrózsal együtt meghalt.

Ezzel véget ért Franklin útja, s az utána eszközölt nyomozások.

Ez időkbén ohajtott már Austria is egy expedíto küldeni a sarkvidékekre, mely azonban csak alig két év előtt indult el, s melyről még biztos határozott adatokkal nem bírunk — későbbi időre tartjuk fenn az eredmények közlést.

Jajjajul, ebbe igyítván mindonemű közleményeit, társulati értekezéseket stb., azért a t. részvények gyűlése o lapot, mint a társulat organumát ajánlja. Ara egész évre 8 frt, fél évre 4 frt s évszedevre 2 frt.

Közzgazdaság.

Buda, 1878. február 7.

(A "Mercur" kereskedő ifjak köre értekezése.) Uloké értekezésben ota, melyben a tél megérkezését átvadón, az idő változott, és pedig olyképen, hogy ismét a roz utak végett panaszokdom kel, s a mit sajánál készteser okom van: mert a roz utak már állandó rubrikára kezdenek válni újra, és akadhatnak oly emberek, kik talán azon gondolatot táplálják, hogy csak én csinálom azon roz utakat és ily értelemben előbb vagy később panasz emelnék ellenem.

Terménykereskedésünk folyását a legkisebb mérvre szorítottuk. Baza és roz írást némi dőlánsággal kezdenek viseltetni, s a pesti piacz jobb tendenciájának köszönhető. A pesti piaczon, mely gabonakereskedésünk mintaköze, az árak csak két hónapbanem 5 kral emelkedtek, mely emelkötés miniatul viszahagra talált. Tengeri, árpa és zabból oly kevés jó piacunkra hogy a helybeli szűkösséget sem kielőgíti. A többi gabonaszomban a forgalom alig említeser méltó. Az árak a következők:

Baza: 80-84 ft. 590-580. Rozs: 85 ft. 365-75. Árpa szerfőzser: 260-280 kr. Zab: 50 ft. 160-165. Tengeri: 310-340 krajczár.

Kivált tiszteltelt Reiser Adolf.

Hírek

Petőfy-ünnep Aszódon. Aszódó ér. algymnasium tanára kan Petőfy Sándor ötvenedik évű születés napjának estejéte magánkörben megünnepléte, — később az iskolai bizottságnyal egyetérte elhatározta azt, hogy hasznák e nagy kö-

Es most, ha megengedik, röviden említni fogom a veszyelket s akadályokat, melyekké a sarkvidéki utazóknak küzdeni kell.

Es első csaknem kiálthatlan hideg mely a fagyot alatt 40-48-ny szokott lenni, már eléggő az sarkvidéki utazókat kellemetlenül tonni. — Pedig ez még kevés a többi veszyelkehez, — melyek a féhér, átláthatlan köd, melyben a logyvakorlottiabb hajós is eltűnt törvénst, a jéghegyek, melyek csak az utazókat, a hajót összerúszkált fenyegetik, — a viharok, melyek alatt mint gyenge sajka hánódók a hajó, — a jég-medrek, a rozomrok, a bálnák és cetthalak, melyek elszánt ölöntségű a hajókonak.

Es midőn a hajó belégy a jég közé, nem mozdulhatva, s egész év folyán st 2 évig is a hideg, kiellen jégpusztaságban, nem ritkán az eleség elfogytái s kénytelenek az utazók egy helyben maradni, — rendem, elhízást önk, hogy befalódottak követ ol, ki ily utra adja magát.

Es mégis hányan s hányszor indultak el, mely veszyelket ismerve az csak utra, oly félénk, kikre levett kalappal kell gondolnuk.

Tisztelek, uraim és hölgyeim, nem vélem helyesebben befejezhetik értekezésemet másémt, mint azon szavakkal, hogy:

Tisztelek a tudományos férfiak emlékének.

tője az aszói algymnasiumban három egymásután követendő évet, — mint az iskolák anyakönyvi mutatója, kitűnő sikerrel végezteti; ezen körülmeny és a nagy költő iránti kegyelet által ösztönözve: az éven be az algymnasium javára egy tánczgyűléssel egybekötött Petőfy-énepegyét fog rendezni, midőn előzetes is közadomást juttat azon körülmeny, hogy az ünnepegy végleg megállapított programja és határideje később színtelen a saját utáni fog közöletétin. A sz. ó. január 27. 1878.

Alkalmazotti felmunkák.
 hogy az aszói gymnasium első osztályának tornában még ma is megvan az a pad, melyen egykor Petőfy iskolásként dilligerezen frequentálta, s hió dokk szokás szerint késsel bevésztett levéllel ellátott olvassa a helyen tanuló mai nemzedék.

A káposztás-megyéri ujon
 egyik téglagyárat, vidékünk iparának ez egyik kiváló díszét, folyó hó 2-3 niki nityit meg K. o. h. Gusztáv v. v. csigárást szolgároló ünnepélyesen.

Bernácsky Ferencz, vácze-megyéri pap, sikerült fordításában nem rég jelent meg Nicolas Agost, francia író L'art de croquer a műve, mely a nagy sikerű műveiről fordításban, a „Hunyady Mátyás” nyomda cínos kiállításában. Nicolas művének közpöri szelleme ugyan nem e mai világól való, de a nagy tudomány és eszmedés iró gondolatban és szellemes aperukban gazdag nyelvében még az is élvelet lehet, ki nézeteit egyáltalán nem vallja, s kinek felvilágosít szellemével a szerző vakbuzgósga homlokegyenest ellenezkiz.

Sport. Mult szombat nagy látóvadászát vig zaja és zöngé puskaropogósok verték fel a csomádi erőt csallajit. A vidékünk tartott káposztás ünnepén, melyen előszeltek a tájra a nyúlakat, hogy mindössze csak nyolc darab nyúl esett a csomádi vadászaton áldozatul. — A rókszói urak mulatsága a holdtől havazás következtében egyelőre szünetel.

Éltsémséssel említtük fel Kooch Gusztáv, jársúnok szolgárlóját, lapunk közleménye folytán, rögtön intézkedett a főtli iskolához evangulikus gyermekotegyház. Ha az orsz. minden tisztviselője így elrelyesen járna el a népiszkolai vizsgálások körül, a tankötelezést üdös törvénye nem maradna országzserezt s anyly helyen rott malaszt.

Rákospalotai bírva mult hó 29-én volt a főtli választástól ellenfeleink kezdetben kifogott minden agitatión daczára. Reméljük, Tóth István még is fog felelni feladatának, mely oly népszerű és gyorsan fejlődő közéletben, melyen J. Lot, munkabíró és szorgalmas ember igényel a gátra.

Kalman Jánosról, a főtli ev. egyház előjárójától a követség sorokattik. A Vácze egyik közelebbi száma említték, hogy a főtli evangulikus gyermekotegyház idió semmiféle népiszkolában nem járnak. Örömmel jelentem, hogy tanítók befűggesztése folytán témadt eme, a népiszkolai törvényszabta tankötelezéstől elválás állapot annyiban véget ért, a mennyiben gyermekeinket addig is, mig új tanító nyernék, a helybeli rom. katolikus népiszkolába vettük fel. Nem mulasztatom el az alkalommal hírlás közönetünket nyilvánítani. Cselenyí József ur, főtli k. néptanító irányában, ki nem csak hogy közlésegen helyt adott iskolájában gyermekotegyház felállítására, hanem dímentes oktatására is vállalkozott. Isten fizesse jóválat a közbevetésben álló tanítóknak s adjon közművelődésünknek sok ily ösztönző jelenséget! F. G. h. 1878. febr. 4.

Azért hogy miniszter Székely, megis tisztított már az óra szót, a helybeli régi éjjeli jelentéseket még is elmondhatunk bakereinkkel. Ott áll a monumentális szökőkútjának, melynek színterületét

örágépzetőre áhítattal néz fel a falusi pörög autentica követendű, valójában hány óra lehet, pedig a legajátosabb nézések azt sem tud meggyőzők mintán a Szód község mutatói: festsét elárolásában. Nem volna lehetőséges a szökőkútház e multiosus gépzetét rendezo hozni? Nem? akkor hát szédesélek le a boldogító áralapot, és ne tegyek ládát a szökőkút falusi vízszint-népet arra végre, hogy elhiggye miszerint Vácze város föntlepmása és szökőkútházának órája is van.

Videkünk élénkítése szölgé a nagy, kiz. általánosított igazgatóságának azon célszerű intézkedése, melynél fogva idén, szintegy mint tavai, majszög, Gődöllőre az Aszóra. leszállított áll. menetszölgé hozást ki, hogy a községnek e helyeken a nyaralást megkönnyítse. Egerszeminál Gődöllő s Aszód köz, a gyönyörű felvérsi besnyű zárdánál megállapított helyet létesít. A község Körményházhoz post. határoza meg a vonatok indulást is, és pedig ugy, hogy a menetvétel szorint vonatokon kívül reggelizéket Aszódra Pestre és este Pestről Aszóra még egy vonat közlekedjen. A vonatok érzékesek, az ezéllő kátlón rendelt társaságok várják a pesti indóháznál a közönséget.

Aszódról írják lapunknak, hogy egy odaváló polgár a bécsi világkiállításra egy naptár-rögzítésű készítésben fírad, mely a németort állítólag aként fog átváltoztatni, hogy az ugyanazon fészertő nyogvredésnyű tázóal anyaggal képes kifejismert gépköt akként, mely átalakítással, hogy a maihoz nézve négyzszerez körülhatósággal működhetnek.

Nyilt köszönet. A Mercur kereskedő ifjak köze könyvtára részére Reiser Henrik úr 22 érfolyam „Über Land und Meer” folyóiratát ajándékozott, melyvet ezenel köszönettel nyírlyátja.

a könyvtári hírnál
 Adolf Reiser

Apróságok.

„Örökös, uram, pogányok tüktek!” — e szökkal kellett volna a Szerkesztő úrnak a „Vácze” 2-ik számát Spinozának megküldeni. A Szerkesztő ur szó nélkül küldte ugyan meg lapját entalra is, de magam meg nem állhatom, hogy az általam megküldött „Apróság” rovatban elkövetett pogányságra ne utaljak.

Értem ugyanis e pogányság alatt azon rosszakaratú édeselést, mely kaján szeszélyeskedéssel, s a fallentések házáhozál édeselzettel fogverekkel édeselődik a főtli evangulikus leány-egyház ellen.

Mintán az „Apróságok” rovatát eddig kizárólag magam, de nem Póstróti irtam; mintán a mult szam „Apróságok” rovatát alá nem tudom kinek vétéségből, nevem kezdőbetűjeje vévett.” s mivel mások eseten személyeskedéseiről, epezzint füllentéseiről a feloldást nem vállalom megvénlyezni; in it kielenztem, hogy a Vácze” 2-ik számának „Apróságából” egyet sem ír —
 Spinoza

(A „jeunesse dorée”-ból) Bíró V. divatú és egy dúsárganud máboc édes, néhány hó előtti vidéki kastélyból Pestre jött, a fűvörösben kissé mulatandó. Es idejét először jól használtá. Egy este egy vágyvéllel, hogy az ifu bíró a Fűrst” színház egyk páholyából meglátott egy ifu utó, kinek elhatározta udvarolni s a mint oncsógar anyfényesen rábeszédése által elment.

*) Az ott levő S. nem is Spinoza jelentett, ezzel az íleto cikk jól jelelte magat.

Szerkesztő.

De a kisasszony szörmozom volt. A bírónak nem ment egy, miként az neki tetszett volna.

Már nyolcz napja a Szabó számlák, divatúrti contókat kifízestett neki — vár erényét — mind hiába. Szabó számlák, divatúrti contókat kifízestett neki — s a közönséges ismeretség elől stadiumnál tovább nem jutatható. — Végre kedvezett neki a szerencse. Szolgárlójára lehetett „neki” az anygali hölgynek, — ki által arra felkérték.

Váltak — pénzügylek — rozsz közelek” — az volt a fájdalom, midőn bírónk orvoslóli kérvet volt. Szó ünnepélyes ígértet adta, hogy a hölgy kívánatkát eleget tenen.

Azzal érvált tőle, leíraltan boldogsággal kelében.

Örömet pillant fogadta, midőn a „világoskák” kicsiny kezébe cseszták hölgynek.

S ekkor megengedett neki először meglenni a hölgynek.

„Ah, ez isteni óra volt”, sohajta a látogató után bíró —
 Azonban nem sokig lehetett szerencsés ezen isteni óráit ísmételteni, mert a bíró nagybátyja, nem emlékezett rá — bármily szép hangzik is neve — hogy azt való alá jegyezte volna, s a mint a hoszkák papirum mint Girant olvassa aláírását, ezébe jutott ócsoco, ki igen ügyesen másolt — s ez onkeni sok mint mint a mi kedves kalandorunk volt.

Eddig csak jó volt; hogy a nagybátyja a váltót bevált, az is jó volt; azonban, hogy a kisasszonyt ékszernek nékkel kelt járti — mintán a rendőrség azokat, kint bíró V. kezéből jötteket elfoglalt — ez már rossz volt. S ez nemcsak a kisasszonynak volt roz.

(—)

Hírdetések.

Hírdetmény.

Mely szerint ezenel közöletetik, hogy Nantos Bartos János, jelenleg pedig Bartos Ignác és kiskort Bartos Elek árta a ennek anyját közszen illető Kis-Hérmányi é s Zooborák i sz. ölléskö gyámhatóságát rendelet folytán folyó 1878. évi februhár hó 26-ik napjának elődeléti óráiban, a gyámi pénztári helyiségben nyilvános árverésnek el fognak adni. Az árverési feltételek a közgyámháznál megtekinthetők. Árvasádké elnök.
 Rély Ignác.

Haszonbérlet.

A szód-rákosi malom, és asz.-miklósi korosza több egymás után kövteköz évre szabad kezéből jövő Sz. György naptól kiadó.

Föltételek a gödi tisztartóságánál megtehtatók.

Bálintffy Pál.

Egy három táblából álló jökarban lévő, Nagy-Csotrógnon fekvő szőlős szabad kezéből adó. Közvetítők kizártnak. Egészben vagy részletekben is megvásárolható. Értekezhetni alóírott-nál.

Jóó János.